

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor:	Correspondințele sînt a se adresa redacțiunii
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr.	Pentru publicațiunile oficióse, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin pînă la 150 cuvinte 3 fl., pînă la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.	„Fóia diecesană“;
„ „ „ „ pe 1/2 an . . . 2 „ 50 „		érá banii de prenumerațiune și inserțiunii la
„ România și străinătate pe an . . . 14 franci		Tipografia diecesană în Caransebeș.
„ „ „ „ pe 1/2 an 7 „		

Nr. 627 B.

Publicațiune.

Înaltul Ministeriu ung. reg. de culte și instrucțiune prin emisul seú din 2 August a. c. Nr. 26447 aduce la cunoștința acestui Consistor, că unii preoți gr. or. români folosesc fórté adeseori, în *corespondințele lor oficióse* saú cu ocaziunea *estraderii de estrase din matricule, numele comunelor saú localităților schimosite.*

Numiriile acestea necorecte și schimosite ale comunelor în acte oficióse, nefind cunoscute nici poporului de rënd nici autorităților, cauzéază în cele mai multe casuri confuziuni, și de aceia folosirea acestor numiri nu se póte permite.

Pe basa acestora suslaudatul Ministeriu ung. reg. ne recercă a intima tuturor oficiilor subordonate acestui Consistor, ca dênsele în viitor atát în *corespondințele lor oficióse*, cât și în *estrasede matriculari* să scrie corect numele oficios al respectivelor comune așa precum se întrebunțéază ele de comun și ca dênsele să se feréscă de ale mai schimosi.

Acest emis ministerial se aduce la cunoștință publică tuturor organelor subordonate acestui Consistor spre orientare și strinsa acomodare.

Caransebeș, din ședința cons. ținută în 8 Octobre 1886

Episcopul diecesan
Ioan Popasu m. p.

Regulament

pentru procedura judecătórescá în cauzele disciplinare în metropolia gr. or. română.

(Continuare din Nr. 41.)

§. 29.

Pe basa rezultatului investigațiunii și a propunerii fișcalului, forul disciplinariu decide sistarea saú continuarea procedurii.

Decisiunea, prin care se sistéază procedura, pentru că nu esisté delict saú pentru că faptul arétat nu s'a putut constata, saú pentru că s'a prescrist delictul, — se întiméază inculpatului și arétătorului.

§. 30.

Décă forul disciplinar află, că esisté substrat pentru procedere ulteriórá, atunci aduce decisiune, prin care inculpatul se pune sub acusă, îndrumându-se tot deodată fișcalul forului, să formuleze acusa.

Acestă decisiune dimpreună cu acusa fișcalului forul disciplinar respective organul seú, o comunică inculpatului, provocându-l în cas de procedura scripturistica, ca în termin fixat să-și facă responsul în scris și să-l așternă forului disciplinar, respective organului aceluia, ér în cas de procedură verbală să se presinte înaintea forului disciplinar spre a-și da responsul verbal.

Modalitatea, care este a se folosi, o decide forul disciplinar amésurat gravității causei.

§. 31.

În procedura scripturistica inculpatul e îndreptătit a se folosi de un apărătoriu. De atari apărători se admit numai aceia, carií au autorisare dela respectivul consistoriu.

§. 32.

Când inculpatul se pune sub acusă, décă cauza este gravă, tot prin aceeași decisiune póte fi suspins și dela oficiu și beneficiu saú numai în parte, decumva n'a fost suspins deja cu ocaziunea cercetării prealabile.

§. 33.

Décă inculpatul 's'i-a presintat responsul în scris, acesta se comunică fișcalului forului spre a-și da replica în termin de 15 zile; replica acestuia se comunică apoiú inculpatului, carele în termin de alte 15 zile are a-și da duplica.

În casuri, când cauza nici prin câte două alegații nu este destul de eshanriată, la cererea părților se conde și ultima alegație, numită pentru acuatoriū script final,  ră pentru inculpat contrascript final.

Termini de c te 15  ile, la cerere, se pot prelungi pentru fie-care parte pe alte 15  ile. Inse numai odată.

Espir nd primele 15  ile fără a se cere alt termin de 15  ile, sau termin ndu-se cele din urmă 15  ile fără a fi urmat vreun script din partea, care este la r nd, aceea se consideră, ca și c nd nu ar mai avea nimic de a adauge la cele cercetate și pertractate p n  aci; forul disciplinar în acest cas procede m i departe.

 . 34.

Când inculpatul a cerut, sau forul a dispus pertractare verbală, președintele forului deșige  iua de pertractare și citez  părțile, adecă: pe inculpatul, eventualminte pe actorele privat, și dec  e de lipsă, martorii.

 . 35.

La  iua de pertractare, în presința fișcalului, se ia la protocol respunsul inculpatului asupra acusei, replica fișcalului și duplica inculpatului, eventual scriptul și contrascriptul final.

 . 36.

Dec  s'a constatat, fie în calea procedur i scripturistice sau a celei verbale (protocolare), că este necesitat a se mai asculta martori sau a se procura alte doveđi: atunci se pune altă  i de pertractare, sau la fața locului sau înainte forului disciplinar respective a organului se  esmis.

 . 37.

După ce s'au ascultat și martorii produși de no , și după ce s'au alăturat la act și doveđile cele nouă: investigația se consideră de încheiată și actele se astern forului disciplinar spre facerea sentinței. —

B. Sentința și comunicarea ei.

 . 38.

Forul disciplinar predă actele unui referent din sinul se . carele esamin z  cu de amănuntul at t momentele agr v toare c t și cele ușurătoare și-și face propunerea sa în merit, dec  starea cauzei este l murit .

Meritul cauzei se decide prin sentință, t te celelalte resolviri se fac prin decisiuni.

Dec  se p te decide în merit, forul disciplinar lu nd în considerare cu consciințiositatea t te împrejurările, enunță sentința, dup  convingerea sa cea mai curată, absolvind sau condamn nd pre inculpatul, și motiv nd sentința ac sta pe basa actelor.

Spesele procesuale de regulă are ale purta partea vinovată. Ac sta are a se enunța în sentință, pun ndu-se termin fix pentru plătire.

 . 39.

Despre consultarea colegiului și modul cum se aduce sentința, se p rt  protocol separat și se subscris de președintele și de notariul

Voturile membrilor colegiului se  ntroduc în protocol.

 . 40.

Sentința cu motivele ei subscris  de președintele și de notariul forului, cum și t te decisiunile, se comuic  inculpatului și fișcalului, dec  sunt de fața, cu grai  viu, aceluia inse, care nu e de fața, i-se inman z  în scris; în cazul cel dint i încă sunt inse  ndrept tiți și unul și altul a pretinde estradarea sentinței în scris, în care cas terminul de apelație se num r  dela inmanuare.

Sentințele forurilor superioare se comunică totdeuna în scris.

Certificatele de inmanuare se acud la acte.

 . 41.

Sentința devine esecutabil , când în termin legal nu s'a apelat, sau nu se mai p te apela.

Esecutarea sentinței o face de regulă președintele forului prim.

 . 42.

Pedepsele în bani  nr  în fondurile, cari le va designa forul disciplinar.

 . 43.

 n cas când inculpatul se află susp ns și sentința nu-l condamn  la perderea oficiului, restituirea se  nt mpl  numai după ce condamnatul și-a luat pedepsa.

 . 44.

C nd esecutarea sentinței recere măsuri, cari cad afară de sfera autorității bisericesce, se vor recere autoritățile civile.

C. Apelație și recurs.

 . 45.

 n contra sentințelor se admite apelație, în contra decisiunilor recurs, unde acela e conces.

 n apelație se p te combate at t formalitatea procedur i la investigație și la aducerea sentinței, c t și meritul cauzei.

 n recurs se pot escepțiuna formalitățile și meritul decisiunei: at t apelația c t și recursul e a se substerne în termin de 15  ile dela publicarea respective inmanuarea sentinței ori a decisiunii.

 . 46.

1. Contra decisiunii, prin care se sist z  procedura ulterioară, p te recurge:

a) ar t toriu;

b) fișcalul forului.

2. Contra sentinței meritorie a forului judecătorese p te apela:

a) inculpatul, și după m rtea lui eređii;

b) fiscalul forului;

c) arătătorul, dacă cercetarea ulterioară s'a ordonat în urma recursului său (p. 1.), căruia în atare caz trebuie să i-se și immanueze sentința.

§. 47.

Apelațiunea intră la forul de prima instanță și se subșterne din partea acestuia forului superior, în cel mai scurt timp, dimpreună cu toate actele, cu o consemnare a acestora și cu reflexiunile forului.

Apelațiunea, care a intrat după expirarea termenului legal, se respinge din oficiu prin forul prim.

§. 48.

Forul superior anulează sentința:

a) când forul inferior n'a fost competente în cauză;

b) când forul inferior n'a fost complet la număr, sau când la aducerea sentinței a avut concurs vr'un membru eschis dela funcțiunea ca judecătoriu în cauza cestiunată, sau când nu s'a observat dispozițiunile esențiale ale procedurii, în urma cărui defect nu se poate decide cauza cu temei.

D. Restituirea în starea de mai înainte.

§. 49.

Restituirea în starea de mai înainte relativ la un termen pierdut, are loc numai în cazuri, când partea dovedește, că-l era preste puțință a ținea termenul.

Restituirea se poate face în termen de 15 zile începând dela ziua ultimă, în care avea partea respectivă drept a-și prezenta scriptul sau apelațiunea.

E. Reînnoirea procesului.

§. 50.

În termen de un an dela immanuarea decisiunii sau a sentinței finale, procesul se poate începe de nou, când se află dovezi nouă, cari dacă ar fi fost cunoscute județului la aducerea sentinței, ar fi produs altă sentință.

§. 51.

Cererile de novisare, le resolve forul prim, după-ce a făcut cercetările necesare.

§. 52.

Contra decisiunii, care respinge novisarea se ia recurs la forul superior în termen de 15 zile.

§. 53.

Drepturile, cari a treia persoană fără vina proprie în proces le-a câștigat pe baza sentinței prime, rămân neatinse de rezultatele înnoirii procesului.

Cap. IV.

Computarea terminilor.

§. 54.

Terminii stipulați în acest regulament se com-

pută fără excepțiune cu începere din ziua, care urmează după publicarea respective după immanuarea decisiunii sau sentinței.

Dacă ziua din urmă a termenului expiră într-o zi de sărbătoare, atunci ziua de lucru proximă se consideră ca cea din urmă zi a termenului.

Cap V.

§. 55.

În privința celorlalte cestiuni ale procedurii, nenormate în acest regulament, cum e cestiunea privitorie la immanuare, la probele admisibile, afară de cele prevedute, aici și altele, sunt a se aplica, amăsurat naturei cauzei, regulile generale de procedură, ce sunt în us la forurile bisericesci ale metropoliei pe baza regulamentelor de până acum.

Cap VI.

Dispozițiuni transitorie.

§. 56.

Regulamentul acesta intră în viață 15 zile după publicarea în foile oficiale ale dieceselor.

Causele pendinte se finesc după procedura vechie.

Tote normele contrarie es din valoare în ziua, când regulamentul intră în viață.

Nr. 184 Congr. 1886.

Votat în mod provisoriu de congresul național bisericesc al metropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, în ședința din 24 Iunie (6 Iuliu) 1886.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop și metropolit.

Nicanor Frateșiu m. p.,
notariu general congresual.

Edițiunea acésta e conformă cu testul original votat de congres.

Sibiu, ^{25 Septembrie}
_{7 Octobree} 1886.

Leontin Simonescu m. p.
secretariu metropolitan.

Demonstrațiune rațională, dogmatică și istorică, despre posibilitatea și realitatea minunilor în Creștinism.

De Pr. St. Calinescu.

— (Continuare din Nr. 40.) —

Dumnezeu creând pe om liber, adică făcându-l ființă morală, a avut un scop determinat. Acest scop era de a-l face capabil să trăească și să stea cu Sine în raport de iubire și de ascultare. Dar omul ca ființă liberă, putea foarte ușor a se depărta de la acésta stare sau relațiune cu creatorul său, putea să neglijă, sau să îndeplinescă cele ce constituiau acésta relațiune într'un mod imperfect. Ei bine! Dumnezeu în asemenea caz putea să nu intervină sau spre a pedepsi pe omul abătut de la sco-

pul, sau dela destinațiunea vieții sale morale, sau spre a-l chema la cunoștința demnității sale, la conștiința datoriei, sau spre a-l readuce la bine și spre a-l mântui? Se înțelege că nu putea să nu intervină. Dar această intervenire a lui Dumnezeu nu era a se face prin mijloace ordinare, căci atunci n'ar fi produs nici un efect; ci intervenirea lui Dumnezeu s'a făcut într'un mod estraordinar, supra-natural, adecă într'un mod miraculos. Dacă natura este în serviciul omului liber, spre a-și realiza scopul existenței sale morale, nu mai puțin putea și pôte fi la dispozițiunea lui Dumnezeu, autorul ei, spre a educa și reinălța pe om la înălțimea demnității și a vocațiunii sale.

În fine, în virtutea celor dișe, nimeni, întemeându-se pe experiența fenomenelor fizice, nu pôte afirma că, ordinea fenomenelor fizice nu pôte fi modificată și prin urmare, nici se pôte susține logic, că minunea este imposibilă în lume.

Dar se resolvăm acum alte cestiuni.

Unii diș, că minunea este contrară înțelepciunii lui Dumnezeu. Această obiecțiune provine dintr'o falsă idee și dintr'o falsă definițiune a minunii. Adesea s'a vădat definindu-se minunea astfel: minunea este un fapt contrariu legilor naturii. Dar ce pôte fi mai fals de cât această definițiune? Minunea în esența sa este un act sau fenomen pe care legile naturii nu pot a-l produce, sau cel puțin nu pot a-l produce în întregul se; minunea cuprîde în sine ceva noi, care se interpune între cursul natural, fără a procede de la ea. Legile naturii nu se împedecă din cursul lor regulat prin efectuarea minunilor. Isus-Christos înviând pe Lazăr, legea naturii, care, la un moment dat răpescce omului viața terestră, a încetat ôre? De atunci această lege nu s'a mai exercitat, ba chiar și asupra lui Lazăr cel înviat?

Ei bine! unde este contradicțiunea între minune și legea naturii? unde este distrugerea legii naturii? Dacă Isus-Christos în Cana a transformat apa în vin, prin această vica s'a sustras dela legile creșterii vegetalelor? Dacă Isus-Christos a înmulțit cele 5 pâni, prin această ôre pământul s'a pus în imposibilitate de a da fructele semênțelor semênate într'ensul? Prin urmare nu putem dișe că prin efectuarea minunilor se lovesce în înțelepciunea lui Dumnezeu, care ar resturna operile sale, spre a le înlocui prin altele, întoemai ca un geometru, care sterge liniile trase reși spre a le înlocui cu altele noi. Prin minuni nici o lege nu este contradisă, nici distrusă. Prin minuni nu se face de cât se manifestă noi acte de creațiune ale lui Dumnezeu.

Dar, pôte ar dișe cine-va: nu se lovesce cel puțin prin această înțelepciunea lui Dumnezeu, care prin asemenea acte se pôte asemena unui lucrătorii puțin abil, care tot drege lucrarea sa?

Această obiecțiune, într'adevăr, ar fi una din cele mai grave și din cele mai seriöse, dacă minu-

nea ar fi o faptă arbitrară, o faptă, care n'ar avea nici un scop, de cât numai de a umplea pe ômeni de teróre și de a face numai să strălucescă puterea lui Dumnezeu, cum se pretindea că se fac minunile în timpul păgânismului, sau dacă minunea ar fi un act sevêrșit în sînul naturii numai pentru natură, avênd ca teatru și de obiect natura. Dar minunea, dupre doctrina evanghelică, are un scop cu totul moral. Autorul minunii nu-și propune de a ameliora sau de a modifica opera sa, adecă universul și legile cari-l guvernă, ci scopul este de a amelora și modifica natura morală a omului. Într'adevăr, minunea se sevêrșescce în domeniul pasivității inerinte lumii materiale, dar această se face pentru ca minunea să exercite efectele sale într'un mod și mai puternic asupra voinței libere. Pentru efectuarea minunii natura este numai un instrument, ér nu obiectul în care are de scop a face o modificare. Dacă în lume n'ar fi de cât ființe pur materiale, minunea avênd materia ca obiect, neapărat că ar aduce o schimbare, ar sevêrși o corecțiune, ceea ce fără îndoială ar fi contrariu și înțelepciunii și omnipotenței lui Dumnezeu. Numai într'un atare cas ar fi avut loc comparațiunea autorului minunii cu un lucrător sau meșter care-și tot drege și perfecționează lucrarea, sau cu un poet care-și corige versurile. Avênd în vedere lucrarea îndreptată a unui meșter sau versurile corectate ale unui preot, despre aceste lucruri ori-cine își face o idee de nisce lucruri inerte, de obiecte materiale, de cuvinte, cari o dată lucrute rămân așa. Dar în natură sînt ființe libere, cari nu rămân aceea ce sînt. Aceste ființe libere se modifică pentru că au facultatea de a se schimba. Materia aflându-se supt imperiul legilor sale rămâne neschimbată. Pentru această comparațiunea între autorul minunii și un meșter sau poet este neadmisibilă. Dacă materia este astfel, și dacă ființele libere sînt cu totul altfel, mai pôte omul să se asemene cu materia și autorul minunii, cu autorul unei statue, al unui tablou? Afară numai dacă se negă libertatea omului reducându-l la un nefericit sclav al fatalității.

Ca ființă liberă, omul este chemat a afirma libertatea, a se decide să mêrgă conform voinței lui Dumnezeu, sau contra voinței lui Dumnezeu.

Dar Dumnezeu, va lăsa nepedepsit pe om, dacă nesocotesce voința sa suverană și face reși? Ôre Dumnezeu nu face nici o diferență între acela care lucră conform cu voința sa, și între acela care nu o recunoșce chiar? Dacă ar fi așa, atunci unde ar fi justiția divină? Pe de altă parte, Dumnezeu permite-va ca omul să se rătăcescă și să se pêrdă fără să cerce a-l readuce la practica binelui și la fericirea ce rezultă din această practică? Dacă ar permite această, unde ar fi amôrea sa? O dată admisă ordinea morală în natură, o dată recunoscut omul ca ființă liberă și responsabilă, nu este ôre posibilitate, și am putea dișe, chiar o necesitate ca

Dumnezeu să intervină în lume într'un mod miraculos? Este imposibil, căci ordinea morală este mai pre sus de natură, este eternă. Și minunea al cărei scop este de a servi spre afirmațiunea și mântuirea acestei ordini, este nu numai posibilă, ci legitimă și chiar necesară.

Dacă de pe o parte atribuim lui Dumnezeu creațiunea ființelor libere, cari posed facultatea de a se decide și a se consacra spre bine, cum și a se lăsa în practica opusă binelui; ăra pe de altă parte îi refuzăm intervenirea și puterea de a salva și ridica creaturile sale, prin această, ăre nu negăm înțelepciunea și puterea lui Dumnezeu, facultatea de a lucra asupra ființelor libere, nu se negă numai înțelepciunea sa supremă și omnipotentă, ci se sacrifică chiar și conștiința umană, care ne dă această cunoștință.

Dacă se susține obiecțiunea, că Isus Cristos n'a făcut minuni pentru că natura este supusă la legi generale, cari fac din corpul său o unitate armonioasă și perfectă, în care fie-care parte corespunde cu totul, astfel că fiind violată într'un singur punct, va peri întrăgă de o dată.

Ordinea, mai cu seamă când vine dela Dumnezeu, nu este un lucru arbitrar, care să se potă distruge sau schimba după voință; ordinea esclude disordinea necesarmente, și nici o disordine mai mare nu s'ar putea concepe în natură de cât această acțiune suverană, care ar avea facultatea de a sfărâma legile și constituțiunea. Deci minunea este imposibilă ca disordine în natură și ca violațiune parțială a naturii care aduce nimicire totală.

Din această obiecțiune se vede că lui Dumnezeu îi este imposibil de a se manifesta prin singurul act, care anunță public și de o dată prezența sa suverană; în timp ce cea mai din urmă dintre ființe sau lucruri are dreptul de a se manifesta în sinele naturii prin exercițiul forței carei este proprie. Un grăunte de nisip observat de un chimist răspunde la întrebările sale prin semne caracteristice, cari-l clasază în registrul științei, numai lui Dumnezeu îi este interzis de a-și manifesta puterea sa! Nu numai atât, lui Dumnezeu nu-i este interzis numai de a se manifesta, ci chiar îi este imposibil de a face această. Și din ce cauză? Din cauza ordinii, pe care El însuși a creat-o în natură. A lucra este a trăi, a apărea este a trăi, a se arăta familiar este a trăi, această îi este interzis lui Dumnezeu. Dupre teoria coprinsă în citata obiecțiune, Dumnezeu este relegat în fondul eternității sale surde și obscure; dacă îl întrebăm, dacă îl rugăm, dacă strigăm către dănsul, suposând că pôte să ne răspundă, va ăice: Ce voiți? Am făcut legi; cereți sórelui și stelelor, cereți mărei și nisipurilor de pe țărmul său; ce se creea din parte-mi s-a sãvãrșit tot, cã acum nu mai sãnt decãt repaus și servitor contemplator al operelor pe cari le-a sãvãrșit drãpta mea. Ecã la ce rezultate ridicule ajunge acea teorie!

(Va urma.)

Etatea omenimei.

Resultatele nimitore câștigate în timpul mai nou cu ajutoriul istoriei, cosmogoniei, geogoniei, astronomiei și archeologiei, au adus în discuțiune și întrebarea: decând este pământul locuit de ămeni? Mulți între învãțați lãpãdarã chronologia T. V. ca pretinse mituri semitice și ascrișã omenimei o vechime mai cãruntã decãt biblia.

Argumentele menite să dovedescã acãsta vechime adencã, se arãtarã însã curënd de slabe și puțin întemeiate. Dupã mãrturia celebritãților nepreocupate scim astãzi, cã cercetãrile moderne privitoare la istoria veche nu dovedesc vederi contrare biblicii. Sã privim decã mai deapropãe chronologia biblicii și obiecțiunile redicate contra ei.

Sãnta Scripturã nu ne dã o numãrare pozitivã a timpului dar din diferite locuri ale ei se pot scõte date chronologice. În textele biblice variaza datele chronologice. Așa textul latin *Vulgata*, numãrã dimpreuna cu cel ebraic, dela Adam pãnã la diluviu 1656, textul grecesc *Septaginta* 2262, ăc cel *Samaritean* 1307¹⁾

Dela Noe pãnã la Avram numãrã *Vulgata* cu textul ebraic 292, cel *Samaritean* 942, ăc textul grecesc 1172. Asemenea diferință domneșce și la numãrarea celorlãlți ani pãnã la Christos, așa încãt dupã textul ebraic și latin se numãrã dela creațiunea lumii pãnã la Christos, cam 4000 de ani, dupã textul grecesc însã preste 5000 de ani. Computënd și anii dela Chr. și luãnd un numãr general, ar resulta dupã *Chronologia biblicii* pentru omenime o etate de 6—8000 de ani.²⁾ Mulți dintre naturalisti și istorici, credeau numãrul acesta de prea mic și neinsemnat, ba unii precum renumitul materialist Bũchner avu cãtezanța sã ăicã, cã o asemenea pãrere rezultã numai din totala necunãscere a timpurilor preistorice ale genului omenesc.³⁾ Spre susținerea acestei aserțiunii emfatice se provocaũ și se provocã în parte partisanii lui Bũchner, Vogt etc. la pretinse monumente strãvechi și la fabuloșa istorie a Egiptenilor, Inđilor, Chinesilor, Iapanesilor, Babilonenilor și Asirilor. Dar înzãdar s'au opinit contrariu chronologiei biblice sã documenteze cu ajutoriul istoriei și din momentele strãvechi sã hotãrescã un calcul pozitiv pentru etatea omenimei. Timpul strãvechiũ, la care visa Bailly basat pe tabelele astronomice ale Inđilor s'au dovedit de cãtrã Laplace, Delambre și Montucla, cã este numai o fantastic deșartã.⁴⁾ Bramanii ascriau tablelor astronomice miliõne de ani, dar Bentley a arãtat, cã operațiunile astronomice vechi ale Inđilor, nu pot cãdea nainte de 1426 a. Chr.⁵⁾ Klaproth presupune,

¹⁾ Reusch: Bibel u. Natur. pag. 427.

²⁾ Vosen: Christenthum u. d. Einsprüche seiner Gegner pag. 407. Gũtler: Naturvorschung u. Bibel pag. 315.

³⁾ Bũchner: Stellung d. Menschen in d. Natur pag. 68.

⁴⁾ Wiseman: Wissenschaft u. Offenbarung pag. 344.

⁵⁾ Werner: Geschichte d. neuzeitlichen Apologetic pag. 481.

că tabelele astronomice indiene s'au redactat abia în suta a 7-ea a erei creștine.¹⁾ Înființarea statelor dela Ganges datéză în mîia 3-ea a. Chrs. după predările unanime ale cercetătorilor mai noi.²⁾

Egiptenii sê laudau cu dinastiile forțe vechi ale căror șir ar întrece timpul bibliei. Abia în suta noastră a succes egiptologilor să descifreze numai în parte miturile chronologice cu ajutoriul alfabetului hieroglific inventat de Champollion și să le aducă în concordanța posibilă cu chronologia mosaică.³⁾ Mai multe din cele 30 de dinastii înșirate au domnit deodată. În vechime însuși Plato numește de mincinoși, naintea lui Solon, pe preoții egipteni pentru fabuloșele lor date chronologice.⁴⁾ Pliniu, Diodor și Iuliu Africanul prețuiaș pușin chronologia Egiptenilor, 6r renumitul părinte bis. *Eusebiu* credea, că Egiptenii num6rau fiecare lună de an. După multe ostenele s'au demascat ipoteșele fantastice ale lui Bolney și s'au redus timpul istoric cam la 3000 de ani a. Chr.⁵⁾ La vechime asem6nătore s'a redus și istoria Chinesilor, Iapanesilor⁶⁾ și după rezultatele scrisorii cuniare și istoria Babilonenilor și Asirilor.⁷⁾

Puternice, ba chiar hotărîtore, p6reaș obiectiunile făcute contra cronologiei mosaice din partea geologiei moderne și în special de ramul ei de istoria omenimei străvechi sau de archeologia preistorică. Ceii mai mulți geologi r6tăcesc într'un labirint de teorii făr' să fie aflat un punct sigur de m6necare. Capacit6ții pe terenul geologiei recunosc că nu pot vorbi, decăt numai de numere relative, 6r cei-ce încercă să determine diferitele periode cu cifre exacte, își contradic adesca înșiiși, precisând la diferite ocașii diferite date. Geologia s6 folosește de unele cronometre spre a stabili durata sau timpul diferitelor periode. Așa s6 consideră delta și aluviunile de geologi ca chronometru important. Multe fluviu duc6nd în curgere cantit6ții mari de muruială, p6m6nt și n6sip, și aș6d6ndu-le la gura lor, form6ză deltă și aluvii prin care s6 str6form6ză gura fluviilor necontentit. Dar chiar și în curgere s6 aș6ză substanțe de acestea pre țermuri și pre albie. Mai acurat s'au observat acest fenomen la fluviul Nil, Mississipi și chiar la unele porturi de mare. Constat6ndu-s6 că sub decursul unui period de 100 de ani s'au aș6dat o p6tură de c6țiva centimetri, atunci s'ar putea calcula, cumc6 în împrejurări normale, c6t timp a decurs p6nă la formarea deltei respective. Prin combinașuni de feliiul acesta ajunseră unii inv6țatii francesi ca Deluc, Cuvier, Saussure și Dolomiene să afirme, că situașiunea actuală a continen-

tului nostru n'ar fi tocmai veche și că cifrele ultimei revolușuni continentale s'ar putea reduce la 5—6000 ani.¹⁾

Ac6stă teorie favorabilă chronologiei mozaice, fu forțe aspru combătută de mai mulți inv6țatii germani și englesi, dar unii trec6nd marginile obiectivit6ții r6tăcesc în sfera fantasiei. Nu trebuie sc6pată din vedere împrejurarea, că în natură produc cause extraordinare efecte extraordinare. Vogt însuși recun6șce că geologia n'a ajuns departe înc6 pe acest teren. Descoperirele făcute în Nil și Mississipi confirmă eficacitatea influinșelor extraordinare. Așa s'au desgropat în Nil la ad6ncime considerabilă c6rămișii arse, deși este în de comun cunoscut că arderea lor datéză abia din timpul ulterior al domniei Romane și că vechii Egipteni uscaș numai la s6re c6rămișile. În Mississipi anume în o parte a Luisianei, s'au deosebit circa 10 p6turi de ciprese și s'au calculat vechimea deltei fluviale la 158.400 ani; 6ră unui cap de indian aflat în a patra p6tură i s'au scris o vechime de 57600 ani. P6turile acestea după cum s'au observat ulterior, nu zac una peste alta, ci l6ngă olaltă la diferită înalșime și afundime. Istoria capului de indian avu în sfirșit curios.²⁾ Capul de indian s'a pierdut fără să i-s6 mai fie dat de urmă și fără a s6 fi constatat de n'ajunse din întâmplare în locul aflat.

Descoperirea nu era originală, ci sc6să din al 3-lea sau al 4-lea isvor și calculașiunea precipitată pe basa capului de indian, s6 șterse de pe paginile șciinșei, d6ndu-s6 cu totul uitării. Eficacitatea diverselor influinșe în natură rezultă și din următoreiul exemplu. Sub Francisc II s'a aflat o trupină petrificată a unui arbore secular și dorind împ6ratul să șcie durata petrificării s6 sc6se o țapă din r6mășitele podului lui Traian de peste Dunăre. După ce s6 v6d6 că țapa sc6să era numai de un centimetru petrificată sub decurs de circa 1700 ani, s'a calculat după analogie petrificarea trupinei aflate la 2—300.000 ani.³⁾ C6t de arbitrară și neintemeiată este calculașiunea, s6 vede din împrejurarea, că în America s6 aflară trupine petrificate pre cari s6 cunosc urmele securilor europene.

Geologia privesce de chronometru și sc6rța cu care s6 îngroșeză c6ja p6m6ntului anual, anume astfelii, că desgrop6ndu-s6 un obiect din p6m6nt s6 conchide dela ad6ncimea în care s'a aflat la timp. Calcul basat pre astfelii de chronometru p6te produce numai sensașiune, fiindc6 Vogt însuși trebui să recun6scă importanșta causerlor neprev6đute. Așa d. e. este orașul Troja din timpul istoric și cine ar fi cređut că zace sub o p6tură de 20-30 metri?⁴⁾ 6r la Gr6ningen s'au aflat o monetă de a lui Gordian într'o ad6ncime din care ar resulta o vechime

¹⁾ Klaproth: Memoires rel. à P' Asie centrale, la Werner l. c. pag. 481, Wiseman op. cit. pag. 359.

²⁾ Reusch op. cit. pag. 433., Schuster H. zur bibl. Gesch. pag. 38.

³⁾ Wiseman op. cit. pag. 389.

⁴⁾ Vosen op. cit. pag. 410.

⁵⁾ Gütler l. c. pag. 296, Herzog-Plitt: Real Encyklop. f. pr. u. Kirche tom IX pag. 586.

⁶⁾ Wiseman op. cit. pag. 377.

⁷⁾ Bumüller: Gesch. Alterthums la Schuster l. c. pag. 30.

¹⁾ Reusch op. cit. pag. 437. Gütler op. cit. pag. 280.

²⁾ Gütler loc. cit. pag. 282. Vosen loc. cit. pag. 412.

³⁾ Gütler op. cit. pag. 285.

⁴⁾ Bozzio: die Geologie u. d. Sündfluth pag. 281.

de 33000 ani, deși în realitate nu este mai veche decât 1642 ani¹⁾.

Geologia precum urmărește din chronomentrele ei arbitrare și precum ne mărturisesc Schaffhausen, Zittel, Rütmeier etc. n'au putut documenta până azi o vechime mai mare pentru genul uman, decât chronologia mosaică.²⁾

Istoricii și geologii consumați numără numai câteva mii de ani pentru vechimea omenimei. Vestitorii și apostolii timpului preistoric, ai miilor și miliunilor de ani sunt însă semidocții numeroși, cari în superficialitatea lor nu-și dau sama ceea-ce fac, ci propagă și generalizează ipoteze fantastice ca produse ale științei exacte. Resultatul final al cercetărilor mai nouă relative la etatea omenimei, se resumă în două puncte: 1. încercările spre a determina etatea omenimei cu cifre, n'au rezultat sigur; 2-lea datele mai probabile nu trec peste 5—7000 ani, prin urmare n'ar rezulta nici o contradicere esențială cu chronologia biblică³⁾. Triumfătoarele cuvinte exprimate de Vogt după descoperirea făcută în valea dela Somme, că „biblicul Adam a căzut cu chronologia lui“ s'au arătat până azi deșerte și cu dreptul i s'a răspuns, că până acum n'au căzut Adam cu chronologia lui, ci de sigur mulți alții.⁴⁾

Dr. G. Popovici.

Varietăți.

Sântirea bisericii catedrale dela Curtea de Argeș, cel mai strălucit monument istoric al Românilor, s'a îndepășit în duminica trecută, în presința regelui și regiunei României și a unei mulțimi de popor de preste douăzeci și cinci de mii de oameni.

Statute aprobate. Statutele reuniunii române de cântări din Ciacova, s'au aprobat din partea Înaltului Ministeriu ung. reg. de interne.

Adunarea generală a Comitatului Căraș-Severin ținută în Lugos în 27 ale curentei cal. nouă sub președinția vicecomitatului *Emeric de Jakabfy* a decurs în cea mai bună ordine. Indată după deschiderea ședinței vicecomitele la finea unui panegiric lung și bine simțit, ținut în memoria răposatului comite suprem *Carol Tabajdi*, propune procurarea portretului și așezarea lui în sala cea mare a Comitatului. Representantele *Coriolan Brădicău* declară în numele său și al amicilor săi de princip, că nu poate consimți la propunerea vicecomitelui. Motivele nu le exprimă, căci nu voese a jigni pe nimenea în sentimentele lui de pietate, dar nici nu poate lupta cu cei trecuți din viață. De mortuis nihil nisi bene. Viitorul, acel viitor, în care egala îndreptare, nu va fi literă mormântă, ci sântă realitate pentru toate sferile și toți cetățenii, — acel viitor va judeca drept asupra defunctului comite suprem *Tabajdi*. Primindu-se cu majoritatea importantă disponibilă propunerea vicecomitelui se trece la ordinea zilei. S'au ales apoi de cassariu general comitanțens *Szlábey György* și de cassariu al oficiului orfanal *Jakabfy Miklos*, fratele vicecomitelui, și în locul lui în

comitetul administrativ avocatul *Litschek Béla*. S'a votat statutul organic comitanțens străformat în înțelesul art. de lege XXI din anul 1886; statutul pentru executarea legii comunale statorite prin art. de lege XXII din anul 1886 constatătorii din 75 de §§. S'au aprobat mai multe preliminare și socoți comunale; pentru acoperirea deficitului în preliminariul orașului *Caransebeș* sa defapt un arunc comunal de 16 $\frac{1}{4}$ % după fiorinul de dare. De mare interes pentru învătătorii din locurile montane ale societății căilor ferate a fost desbaterea în cauza pensionării lui *Ferdinand Reischel* din Oravița. Asupra acestei afaceri, cât și asupra altor obiecte de interes comun, vom reveni în numărul viitor.

Alegeri de reprezentanți ai Comitatului Căraș-Severin. Espirând mandatul de șese ani al unei *jumătăți* (150.) a reprezentanților comitanțens aleși, atât pentru acestia cât și în locul celor răposăți în între timp (protopresbiterii *At. Ioanocici, Nic. Andreievici și Dr. Dim. Selcelean*) ordinându-se alegeri nouă, adunarea generală comitanțensă ținută în 27 Octomvrie nouă a. c. pentru aceste alegeri a statorit următoarele termine și anume pentru comunele, ce aparțin la cercurile electorale: a) din fostul Comitat Severin I. Rusberg, Cârpa, Teregova, Slatina, Bozovică, Orșova la 8 Nov. a. c. cal. nouă; II. Caransebeș, Caransebeșul nouă, Cornea și Prigor la 9 Nov. nouă a. c. III. Ferdinandsberg, Mehadia, Dalboșet, Mehadica și Bersasca in 10 Nov. n. a. c. b) din fostul Comitat Căraș IV. Moldova nouă, Iam, Oravița, Steierlac, Căcova, Furliuc, Reșița mont. Reșița rom. Sacul. Lugosul rom. Lugosul germ. Verseháza, Balint, Batta și Făget in 8 Nov. n. a. c. V. Maidau, Tievaniul mare, Secaș, Cărașova, Goruia, Ramna, Valeapai și Visag in 9 Nov. n. a. c. VI. Sasca mont. Comoriște, Bogșa mont. și rom. Zorlențul mare, Brebul, Gavosdia, Sudriaș, Căpoluaș și Curtea in 10 Nov. n. a. c. Rugăm și așteptăm cu tot deadinsul dela inteligența noastră din aceste cercuri, să conluere din răspuțeri, ca să esă aleși de reprezentanți comitanțens bărbați harnici, cu inimă pentru popor și independenți.

Înaintări în armata comună. Estragem din foia militară „Verordnungsblatt“ următoarele: Maicstarea Sa Prea Gratosul nostru Împărat și Rege au binevoit a înainta la rangul de general-major pe Colonelul Francisc Morocutti, binecunoscut Românilor pentru nobleța și simpatiile sale: la rangul de colonel, pe vice-colonelul Adolf Latterer cav. de Lintenburg în reg. de inf. 53; de căpitan clasa I. pe capitani de clasa II.: Nicolae Cunicel în reg. de inf. 5. Emanoilă Căldărar în reg. 100; de căpitan clasa II. pe locoteninții: Ilie Radu în reg. 85, Mihaiu Șandru detașat institutului Geografie militar (reg. 65), Ioan Cindriciu în reg. 48; de locoteninți pe sublocoteninții: Constantin Mihaileviciu în reg. 5, Oscar Hausner în reg. 43; de sublocoteninți pe cadeții: Andreiu Copp (cu rangul din 1. Maiu) a. c. în reg. 43, Ernest de Kimakovicz în reg. 43, Carol Săfındy în reg. 51, Dumitru Burdea în reg. 33, Emil de Alemann în reg. 28, George Iovescu în reg. 5, Ioan Cióră în reg. 82, Alesandru Drăgălina în reg. 85. Să transferedă căpitanul Timoteiu Achimescu dela 43 la al 5-lea reg. de inf. locoteninții: Nicolae Biju și Nicolae Jumanca dela 101 la al 50-lea reg. și Ilie Popisti la diviziunea de baterie Nr1 25.

Părintele Mihaiu Drăgălina din Borlova ne trimite o epistolă de următorul cuprins: Onorabile Domn Redactor! Nu de mult au procurat comitetul parohial din Borlova prin Tipografia diecesană pe sema s. bisericii un rând de ornate bisericesci, în prețiu de 90 fl. v. a. Acestea sosindu-ne mai de unași, ne-au căusat adevărată bucurie. Ele sânt peste măsură frumoase, acomodate ritului gr. or. și foarte solide. Erinătarea lor mai cu sémă me

¹⁾ Vosen op. cit. pag. 413.

²⁾ Herzog I. c. pag. 587.

³⁾ Gütler loc. cit. pag. 308, Schuster loc. cit. pag. 38.

⁴⁾ Vosen op. cit. pag. 411.

face, să exprim profunda mulțămire a parochienilor mei. D-lor conducători ai tipografiei diecesane, indemnând totodată onorata preoțime și epitropiele parohiale lipsite de ornate bisericesci, a recurge în casuri de lipsă la bunăvoința conducătorilor tipografiei amintite și a se feri de persoane străine, necunoscute, care vind lucruri de asemenea natură cu prețuri îndoit. Asigurându-ve despre respectul meu. Borlova la 14 Oct. 1886. Sânt al D-Vostre devotat *Mihaiu Drăgălina* m. p. preot.

Dr. Ludovic Blasko, avocat în Lugos, ș'a incredintat de viitorea sa consortă pe domnișora *Emma Csermely*, nepoța dluî avocat din Lugos *Titu Hațeg*. — Le poftim căsătorie fericită!

Necrolog. *Sabina Maria Manguica*, fiica drăgălașă a d-lui avocat din Oravița-montană *Simeon Manguica*, a răposat la 8 Octomvrie v. în etate de 20 ani. Fie-i țărna ușoră.

CONCURS.

Să escrie pentru ocuparea postului învățătoresc la clasa II. a școlii răsăritene române din *Rêțisor*, cottul *Timișului*, protteratul *Vêrșetului* cu termin de alegere până la 16 Noembre 1886 st. vechi.

Emolumintele sânt:

1. În bani gata 400 fl. v. a.
2. Un juger de pământ arătoriu
3. Pentru cercetarea conferințelor 10 fl.
4. Pentru scripturistică 5 fl.
5. Cortel liber.

Recursele ajustate cu documintele necesari conform stat. org. bis. și adresate comitetului parohiei din *Rêțisor*, să se substernă oficiului protopresbiteral din *Mercina per Varadia*.

Rêțisor, în 29. Septembre 1886

42—2 Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

CONCURS.

Conform decisului Vener. Consist. de ddo 9 Sept. 1886 Nr. 535 Ș. pentru îndeplinirea postului de învățătore la școla răsărit. română clasa de fete din *Voivodiuț*, cottul *Trmișului*, protteratul *Vêrșetului*, să escrie cu termin de alegere până la 2 Noembre 1886 st. vechi.

Emolumintele sânt:

1. În bani gata 300 fl. v. a.
2. 4 orgii de lemne.
3. Pentru scripturistică 6 fl.
4. Cortel liber.

Recursele ajustate cu documintele necesari conform stat. org. bis. și adresate comitetului parochial din *Voivodiuț* să se substernă oficiului protopresbiteral din *Mercina per Varadia*.

Voivodiuț, în 1 Octomvrie 1786.

44—2 Comitetul parochial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

CONCURS.

Conform decisului Venerabilului Consistoriū ddo. 9. Septembre 1886 Nr. 535 Ș. pentru îndeplinirea postului de învățătoriū la școla răsărit. română clasa de prunci din *Voivodiuț*, cottul *Timișului*, protteratul *Vêrșetului*, să escrie cu termin de alegere până la 2. Noembre 1886 st. vechi.

Emolumintele sânt:

1. În bani gata 126 fl. v. a.
2. Deputat 30 meți de grâu, 30 meți de cucuruz, 6 chile de lumină, 25 chile de sare și 5 chile de slănină.
3. 4 orgii de lemne.
4. Pentru scripturistică 6 fl.
5. Pentru cercetarea conferințelor 10 fl.
6. Cortel liber și grădină de legumi.

Recursele adiustate cu documintele necesari conform stat. org. bis. și adresate comitetului parochial din *Voivodiuț*, să se substernă oficiului protopresbiteral din *Mercina per Varadia*.

Voivodiuț, în 1 Octomvrie 1886.

43—2 Comitetul parochial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Săpunul de erurbi

aromatic-medicinic

al lui **Dr. Popp**

analizat chimic și recunoscut de multe celebrități medicinale ale Europei ca mijlocul cel mai real și bun pentru conservarea peleii; introdus de 18 ani cu succesul cel mai mare contra mâncărimei și usturăturii de pele, contra pecinginilor, scamei capului și a barbei, a degerării, contra sudorei picioarelor și rinei.

Prețul 30 cr.

Atest. Dluî Dr. I. G. Popp în Viena, I Bez. Bognergasse Nr. 2.

Dupăce am suferit șese ani de nișee arsături de pele fără ca patru medici, cari m'au curat, să mă potă vindeca, am luat refugiul la săpunul de erurbi al Dtale, care s'a probat și eu nu Ți pot mulțumi din destul.

Mă adresez drept cătră Dta, pentrucă am primit din apotecă mai multe soiuri pachetate ca și ale Dtale, dar cuget, că sânt falsificate; fiindcă sperez a căpăta numai dela Dta săpunul frumos cu colóre sură închisă, cu care așa de tare m'am datat. Pentru suma alăturată tramite-mi, te rog, săpun vindecătoriū de erurbi de al Dtale.

Cu înaltă stimă

Amalie Franz, Prerau, Moravia.

Se află în Caransebeș la apotecariū: **Alis. Ristic** și **Fil. J. Müller** și la neguț **H. Rosenfeld**. În Ruscberg la apoteca luî **Alis. Ristic**. În Slatina la apoteca luî **Jos. Gurth**. În Mehadia la apoteca luî **G. Tamas**. (31—2)